

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "Poetiske Skrifter", i Heiberg, Johan Ludvig: *Poetiske Skrifter*, udg. af Carl S. Petersen , 1931-32, s. III. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heiberg_bind01-shoot-idm139833984274992/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

ogsaa have befundet sig blandt Tilskuerne i det kgl. Teater ved hendes Optræden her?

Det var imidlertid langt fra hans Tanke at ville nøjes med en Virksomhed som blot og bar Oversætter eller Bearbejder; tværtimod var det hans Hensigt at give Vaudevillen et dansk Særpræg, der kunde genskabe det nationale Lystspil og sætte dette i Stand til at tage Kampen op med, om muligt besejre den oehlenschlägerske Tragedie, Tidens ypperste og saa godt som eneste originale Frembringelse paa den dramatiske Kunsts Omraade. Han var sig klart bevidst, at han til Løsningen af en saadan Opgave raadede over medfødt Lune, sikker Smag og udpræget musikalsk Sans, og det har utvivlsomt ikke just været som ydmyg Supplikant, at han henvendte sig til Jonas Collin, den mægtigste Mand indenfor Teatrets Direktion, og forelagde ham sine Planer. Disse vandt Collins absolutte Bifald, og den 28de November gik under spændt Forventning den første danske Vaudeville »Kong Salomon og Jørgen Hattemager« over Brædderne. Den gjorde trods alle onde Forudsigelser stormende Lykke og fortrængte i Følge J. P. Mynsters maliciøse Udsagn Grundtvigs »Kirkens Genmæle«, der var udkommet et Par Maaneder i Forvejen, som Dagens Samtaleemne Mand og Mand imellem. Ogsaa ved Hove vandt den Bifald. Frederik den Sjette overværede i egen Person Premièren, og i Arveprins Ferdinands Palæ opførtes den som Dilettantkomedie af den fornemme Verden, ved hvilken Lejlighed det behagede Hans kgl. Højhed selv at udføre Tobaksspinder og Major i Borgerskabet Brandts Rolle!

Medens dette Stykke Aften efter Aften spillede

III

for udsolgt Hus, naaede det næste, »Den otte og tyvende Januar«, der efter Anmodning fra Collins Side blev skrevet til Kongens Fødselsdag i 1826, kun et Faatal af Opførelser og er ogsaa i sig selv ganske ubetydeligt. Med sin tredje Vaudeville vandt Heiberg derimod paa ny en glimrende Sejr, og dette skyldtes for en meget væsentlig Del en Oplevelse, han havde i Mellemtiden, og som blev det umiddelbare Udgangspunkt for hans nye Arbejde.

Ved en Aftenunderholdning, som den udmærkede Skuespiller Frydendahl afholdt paa Hofteatret den 12te Februar 1826, stiftede Publikum Bekendtskab med en lille litterær Nyhed: Poul Møllers »Hans og Trine, Scene i Rosenborg Have«, der udførtes af C. N. Rosenkilde og Johanne Luise Pätges, da Elev ved Balletten. Den fortræffeligt vedligeholdte naive Komik, det spillende Lune og den slaaende Naturalighed, hvormed den 13-aarige Pige og den 40-aarige Mand førte deres Samtale, gjorde, at den lille Scene modtoges med en Overgivenhed, en Latter, en Applauderen, som syntes ingen Ende at ville faa. Stærkt betaget lod Heiberg, der var til Stede, sig endnu samme Aften forestille for den unge Pige, og i Løbet af de kommende Uger skrev han »Aprilsnarrene« — »min første Kærlighedserklæring til hende«, siger han selv mange Aar senere.

Stykket kom til Opførelse den 22de April med en helt igennem fortrinlig Rollebesætning og en ligesaa udmærket Udførelse. Under de første Scener forholdt Publikum sig ganske vist noget køligt afventende, men da Jfr. Pätges som Trine Rar med uforligneligt Skælmeri havde foredraget Sangen »Der er i Himlen en Dreng saa smuk«, brød Bifal-